

Bojzen: Det er mig bekendt, at der allerede i nogen Tid har været ført Forhandlinger om at tilvejebringe en Reform paa dette Omraade, gaende i samme Retning som det Forslag, der foreligger her i Tinget. Der vil altsaa her være en ganske naturlig Beslighed til dertil at knytte Bestræbelserne for at naa det, som jeg anser for at være det væsentligste med Hensyn til dette Forslag. Jeg anerkender de Indvendinger, der ere komne fra den højtærede Finansminister med Hensyn til Uklarheden i det foreliggende Lovforslags Affattelse, og de ærede Forslagsstillere ville vist ogsaa være enige i, at der i den Henseende tiltrænges en anden Redaktion. Hovedindvendingen var den, at man ikke bestemt vilde kunne afgøre, hvad der tilsigtedes ved det almindelige Begreb „Forsamlingshuse“. Jeg gaar ud fra, at de ærede Forslagsstillere ved at foreslaa Friagelse for Bygningsafgift over for Forsamlingshuse, have tænkt paa saadanne Forsamlingshuse, som tjene til almindelig Oplysning. Det har sikkert ikke været eller kunnet være Forslagsstillernes Mening — jeg vil i alt Fald asvente en Udtalelse i den Henseende — at de vilde ønske, at man skulde bestytte Forsamlingshuse, som nærmest ere et Slags Kroer eller deslige Lokaler. Det har sikkert ikke været Meningen. Men jeg ønsker derved ogsaa, at det fandt en udtrykkelig Form i Lovforslaget, da der, som Lovforslaget er, ganske vist er nogen Bænkthed ved at kunne drage en Grænse, som kunde være tilfredsstillende i alle Retninger. Thi det er jo indlysende, at der findes ikke saa Forsamlingshuse her i Landet, hvis væsentligste Opgave er at tilfredsstille Oplysningsformaalet. Men i de allerfleste Tilfælde gives der ogsaa Anledning til at benytte et saadant Forsamlingshus til selstavelige Sammenkomster ved en eller anden Beslighed af de Foreninger, som eje Forsamlingshusene. Jeg vil ganske vist paa den anden Side heller ikke anse det for rigtigt eller rimeligt, at man vilde sige, at det Forsamlingshus, der ved enkelte Besligheder benyttes til saadanne selstavelige Sammenkomster, derfor skulde miste denne Frihed for Bygningsafgift. Jeg har tænkt mig, at den naturligeste Begrænsning vilde være, at man sagde som saa: Saadanne Forsamlingshuse, hvis Djemed er at tjene den almindelige Oplysning, skulle være fritagne for Bygningsafgift, for saa vidt der ikke var knyttet nogen Møring til dem. Saaledes forekommer det mig, at man vilde i alt Fald tilnærmelsesvis ramme Tanken rigtig; thi det vilde i alt Fald ikke være noget Ønske, jeg vilde støtte, at man vilde

sjøge at værne om saadanne Forsamlingshuse, hvoraf der ganske vist findes enkelte, som kun er skjulte Krosteder. Jeg vil henstille til de ærede Forslagsstillere, om man altsaa kunde begrænse Friagelse af Forsamlingshuse i den Retning. Den anden Side er Frimenighedskirken og Bygninger, som i Almindelighed anvendes i religiøst Djemed. Den Indvending, at der derunder kunde komme Bygninger, der tjene saadanne Religionsfunds, som overhovedet ikke ere tilladte her i Landet, hvis Religionsudøvelse er stridende mod Grundloven, forekommer det mig ikke kan gøres; thi det ligger jo i Sagens Natur, at naar et Religionsfund er grundlovsstridigt, vil det ikke kunne udøve sin Gudstjeneste i en saadan Bygning. Jeg har i og for sig ikke noget mod at være med til en Bestemmelse, som udvider det, altsaa i det Djemed med den selvfølgelige Begrænsning, som ligger i Grundloven, og saa for øvrigt give religiøse Samfund Frihed for Bygningsafgift. Men jeg kunde ogsaa tænke mig, at man i den Henseende ønskede at drage noget nærværende Grænser, og jeg kunde tænke mig, at vilde man komme ind paa nogen Begrænsning i saa Henseende, vilde det være naturligt paa den ene Side, at begrænse det til saadanne Bygninger, som tjente til religiøs Brug for anerkendte Trossamfund. Det var det ene. Dertil vil imidlertid straks bemærkes, at dermed vilde man formelt have udelukket Frimenighederne; thi det er jo et gammelt Stridsspørgsmaal, hvorvidt de kunne regnes for at være for saa vidt et Led af Folkekirken, at de kunne komme ind under Begrebet anerkendte Trossamfund. En udtrykkelig Bestemmelse derom tror jeg maatte findes; thi det vilde dog være ganske urimeligt, om man vilde give Frihed for Bygningsafgift til anerkendte Trossamfund, som staa i aabenbar Strid med Folkekirken, men derimod nægte denne Begunstigelse til Frimenigheder, som for øvrigt ere i fuld Overensstemmelse med Folkekirken Lære og dens Gudstjeneste. Det vilde være, forekommer det mig, aldeles urimeligt. Efter som Sagen har udviklet sig, vil jeg anse det for fornødent, at der i den Henseende bliver truffet en udtrykkelig Bestemmelse, som hjemler Frimenighederne denne Ret. Jeg kan altsaa tænke mig, at Bestemmelsen om Kirkebygningerne fik den Affattelse, at man hjemlede den for Frimenigheden og anerkendte Trossamfunds Bygninger. Derved vilde man tillige have undgået det, som der er den væsentligste Trang til for Øjeblikket her i Landet, nemlig Fritagelse for Bygningsafgift for de saaldte Missionshuse,